

Jaarplan

2017

Nederland

Sterker

Mooier

Duurzamer

• Verhuurderheffing is prikkel voor verduurzaming

• Structurele toevoeging aan Infrastructuurfonds

• Werkgeven moet weer leuk worden

• Creëren innovatief klimaat

Nederland

Sterker

Mooier

Duurzamer

 Bouwend Nederland
TOEGEGANGEN AAN DE TOEGANG

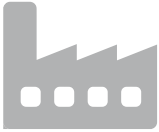

- Versnellen planaanbod woning- en infrasector
- Duidelijkheid zzp-modelovereenkomst
- Verbeteren aansluiting beroepsonderwijs en sector
- Grote bouwopgave in woningbouw en infrasector

Jaarplan

2017

KERNCIJFERS

<p>4.300 Aantal lidbedrijven Bouwend Nederland</p> 	<p>80 Aantal FTE Bouwend Nederland</p> 	<p>175 Bijeenkomsten</p>
<p>12.000 behandelde adviesverzoeken</p> 	<p>5 Bouwend Nederland regio's</p> 	<p>34 Bouwend Nederland afdelingen</p>
<p>3 cao's waar BNL bij betrokken is: Cao Bouw & Infra Cao Railinfrastructuur Cao Vlakglas</p> 	<p>80 procent van de leden maakt gebruik van de ledenvoordelen.</p> 	<p>40 procent realiseert hiermee zelfs meer korting dan dat aan contributie wordt betaald.</p>
<p>4,17 Gemiddeld aantal ledenvoordeelcontracten per lidbedrijf0</p> 	<p>100.300 werknemers onder de bouw-cao (stand per oktober 2016)</p> 	<p>25 miljard euro omzet lidbedrijven</p>

VOORWOORD

Komend jaar wordt een cruciaal jaar. Want hoeveel werk we ook verzet hebben voorafgaand aan dit verkiezingsjaar, het komt aan op die belangrijke maanden waarin een nieuw regeerakkoord geschreven wordt. Dat wordt een enerverende tijd, waar wij veel zin in hebben.

In onze branche zijn er nu eindelijk andere tijden aangebroken. We zien gelukkig weer krantenkoppen die in 2013 nog ondenkbaar waren: "Nederlandse bouw zet stijgende lijn voort", "Woningmarkt trekt verder aan" en zelfs: "Schreeuwend tekort woningbouwlocaties". Hoe dan ook: er wordt weer gebouwd! Woningen, zorggebouwen, kantoren, maar ook zijn er vele particulieren die weer zoveel vertrouwen in de toekomst hebben dat die uitbouw of dakkapel er nu toch echt mag komen. De vooruitzichten laten zien dat er tot 2025 400.000 tot 700.000 woningen nodig zijn in Nederland, vooral in de Randstedelijke provincies, maar ook in steden als Zwolle, Groningen en Eindhoven. Er is nog ongelooflijk veel te doen in Nederland, maar het begin is er.

In de infrastructuur is de situatie helaas nog niet zo veelbelovend. Hier zien we heel andere krantenkoppen: "Nederlandse wegen en ov naderen grenzen capaciteit", "Meeste oponthoud op regionale wegen" en "Zeker 1.000 bruggen aan reparatie toe". Deze voorvallen kunnen natuurlijk niet los gezien worden van de bezuinigingen die de afgelopen jaren in de infrasector zijn doorgevoerd. Blijkbaar zijn er calamiteiten nodig als een Merwedebrug om het belang van een goede infrastructuur weer in het juiste perspectief te zetten. De komende decennia valt er op dat terrein nog bergen werk te verzetten. Want onderzoek van het EIB laat zien dat de infrastructuuropgave voor 2015-2040 tussen 320 en 415 miljard euro ligt.

Hoe dan ook, een ding is zeker: Nederland is niet meer bezig met de crisis, maar met de toekomst. Ook in de bouw staat het bol van vragen als: 'hoe wonen we in 2030?', 'welke impact heeft de zelfsturende elektrische auto?', 'hoe gaan we woningen integreren in het Internet of Things'?

We zien dat twee begrippen sterk uit de crisis gekomen zijn: duurzaamheid en samenwerken. Iedereen knikt, iedereen is ervoor, maar doen we het ook echt? Opdrachtgevers schrikken vaak terug voor de prijs van duurzaam wonen en werken, terwijl onze sector nog wat hindernissen te overwinnen heeft als het gaat om écht samenwerken. Wie laat zich in de kaarten kijken? Wie wordt daar

wijzer van? De klant misschien wel. Die strategische oriëntatie is de winnende houding, maar dat inzicht vraagt wel om lange termijn denken. Met die visie gaan we ook de diverse cao-onderhandelingen in. Wij willen aantrekkelijke cao's. Dit zal ook goed zijn voor het imago van de sector. En daar zullen we het vooral van moeten hebben, als we nog jongeren willen interesseren voor een mooi vak in onze mooie sector. In 2017 starten we met een langdurige campagne om meer jonge mensen te bereiken, zodat we ook na 2020 kunnen beschikken over voldoende goed opgeleide vakkrachten. Om deze mensen ook een lang en goed bestaan te kunnen bieden, zullen we nog meer moeten doen aan duurzame inzetbaarheid, maar zeker ook aan veiligheid; van ontwerp tot en met onderhoud. Ook dat is imago en reputatie. Dat gaat iedereen aan, niet alleen de KAM-functionaris en de uitvoerder. Het gaat hierbij, net als bij klantgericht bouwen, om de simpele vraag: 'hoe gaat we met elkaar om?'. Hoe we die vraag met elkaar beantwoorden, bepaalt uiteindelijk hoeveel het publiek, de media en de politiek ons gunnen.

In 2017 maken we ook een start met een aantal meerjarenprogramma's. Dit zijn Instroom, Onderwijs & Ontwikkeling, Bouw-Actueel, Innovatie en Informatisering. Allemaal onderwerpen die de komende jaren extra aandacht vragen van de sector.

Ook als vereniging zijn wij in beweging. We begonnen enkele jaren geleden met 'Vernieuwend Verbinden', gevolgd door 'Bouwend Nederland biedt meer'. Doel van de programma's is om de dienstverlening aan de leden uit te breiden en tegelijkertijd efficiënter te maken. Veel elementen daarvan zijn al gerealiseerd, andere zijn nog in ontwikkeling. Waaronder de opschaling van de afdelingen en de hervorming van het algemeen bestuur.

Bij veranderende dienstverlening horen ook andere kernwaarden voor de collega's van Bouwend Nederland. Aan de nieuwe kernwaarden Klantgerichtheid, Samenwerken, Professionaliteit en Passie & Plezier worden vanaf 2017 'handen en voeten' gegeven middels een door Bouwend Nederland ontwikkeld opleidingsprogramma DOEN.

'Doen' staat ook centraal bij de cao, bij de verkiezingen en de formatie daarna. Laten we dus met nog meer enthousiasme en strijd lust dit nieuwe jaar in gaan!

Maxime Verhagen
Voorzitter

Fries Heinis
Algemeen Directeur

INHOUD

6

Aanbesteden & contracteren

8

Arbeidsmarkt

10

Arbeidsomstandigheden & veiligheid

11

Arbeidsvoorwaarden & -verhoudingen

12

Duurzaamheid

14

Ketensamenwerking

17

Markt

18

Ondernemerschap & innovatie

20

Onderwijs & opleiding

22

Verenigingszaken & Ledenservice

INZET VERKIEZINGEN 2017

SAMEN BOUWEN AAN EEN STERKER, MOOIER EN DUURZAMER NEDERLAND!

Zo faciliteert u dat Nederland een fijne plek is om te wonen, leren, werken en recreëren:

Rust op de koopwoningmarkt, geef de genomen beleidsmaatregelen de tijd. Verplicht 100% aflossen van de hypotheek omzetten naar minimaal 50% leidt tot een betere balans in consumptie en vermogensopbouw. Schaf de overdrachtsbelasting af. Zet de verhuurderheffing om in een prikkel voor verduurzaming en voor het bouwen aan de onderkant van de markt. In het aardbevingsgebied worden woningen (preventief) versterkt en verduurzaamd. Bied ruimte om te bouwen waar nodig is en waar vraag naar is, zet niet blindelings een 'hek' om de bestaande contouren. Regel de bekostiging van renovatie en verduurzaming van scholen en verhoog het budget.

Door een structurele toevoeging van 150 miljoen euro per jaar aan het Infrastructuurfonds wordt de mobiliteitsgroei opgevangen. Met een regionaal fonds vervanging & renovatie bruggen ter grootte van 100 miljoen lopen we de achterstand op onderhoud, renovatie en vervanging van kunstwerken in. De kwaliteit monitoren we via een APK.

Wij willen mensen opleiden en vast in dienst nemen; zo helpt u ons hiermee:

Versterk de doorlopende leerlijnen in het onderwijs. VMBO techniek verdient extra aandacht en budget. Oormerk een deel van de lump sum voor (bouw)technisch onderwijs. Maak beleid dat vraaggestuurd (deeltijd) onderwijs voor volwassenen stimuleert. Na een ontslagprocedure via het UWV past geen transitievergoeding. Geen zes maanden maar drie maanden tijd tussen opvolgende tijdelijke contracten. De loonbetalingsplicht bij ziekte, soms zelfs tot na afloop van het tijdelijk contract, wordt beperkt. Een collectieve basisverzekering voor alle werkkenden is een alternatief.

Wij vragen een ondernemende overheid om het beste uit onze sector te halen:

Schep een klimaat dat uitnodigt tot innovatie, wees als overheid een launching customer. Zie burger en bedrijf als klant en behandel ze ook zo. Zoek samen actief naar manieren om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Trek met klein geld grote investeringen los via de Bouwcampus en BuildInG

en maak de bouw topsector, met een sterke ambassadeur die wetenschap, overheid, onderwijs en bouw stevig aan elkaar verbindt. Via een ruimtelijke innovatiewet kunnen nieuwe duurzame & innovatieve oplossingen in de praktijk worden getest.

Wij maken de duurzaamheidsambities waar, als u de juiste randvoorwaarden scheidt:

De bouw maakt het mogelijk om de doelstellingen uit het energieakkoord te halen. Zet de verhuurderheffing geheel of ten dele om in een investeringsprikkel voor verduurzaming. Introduceer voor particuliere woningeigenaren een fiscale prikkel zoals een groot-onderhoud aftrek. Maak per sector afspraken over verduurzaming van utiliteitsgebouwen. Verleng de salderings-regeling tot na 2020 en ver ruim en verleng de STEP-regeling. Maak gebouwgebonden investeringen in verduurzaming door netbeheerders mogelijk en aantrekkelijk.

AANBESTEDEN & CONTRACTEREN

RUIMER BAAN VOOR KWALITEIT EN CREATIVITEIT

Het verwerven van opdrachten behoort tot de corebusiness van bouwbedrijven. Bouwend Nederland wil dat haar lidbedrijven tegen acceptabele transactiekosten en voor een redelijke prijs, dus met ruimte voor een redelijk rendement, werken kunnen verwerven. Deze werken moeten tegen redelijke voorwaarden en met normale, calculeerbare, risico's kunnen worden uitgevoerd. Belangrijk hierbij is dat bedrijven hun vakmanschap en creativiteit kunnen aanwenden, dat er ruimte is voor technische innovaties en dat met alle partijen in goede sfeer kan worden samengewerkt. Daar zetten wij ons dan ook onverminderd voor in!

Van vechten naar samenwerken

Eén van de grote ambities in de infra-sector is het realiseren van de omslag van 'vechtcontracten' naar 'samenwerken en meerwaarde'. Met het vaststellen van de marktvisie is daar een goede basis voor gelegd. In 2017 maken wij de eerste resultaten zichtbaar door toepassing in de praktijk, zowel op landelijk als decentraal niveau.

marktvisie.nu

Rafelranden aanbestedingswet

In 2012 is de aanbestedingswet herzien. Uit de evaluatie bleek dat de wet op zich wel goed in elkaar zit, maar dat de toepassing van de wet een aantal 'rafelranden' kent. Samen met het ministerie van EZ houden we in 2017 regionale discussies en informatiebijeenkomsten om die toepassing te verbeteren.

D&C kader van de UAV-gc

Design & Construct wordt in de bouwpraktijk steeds breder toegepast. Ook hier lopen opdrachtgevers en opdrachtnemers aan tegen uitvoeringsproblemen. In 2017 halen wij, onder meer via regionale workshops, suggesties op voor verbetering van het juridisch D&C-kader (de UAV-gc). Deze hanteren we als input voor het overleg over verbetering van de UAV-gc dat na 2017 start.

Past performance

Onder de noemer 'past performance' krijgt het prestatie-meten in de bouw steeds meer vorm. Daar worden ook in 2017 stappen in gezet middels het inventariseren van praktijkkennis en -ervaring. Deze inventarisatie moet vervolgens worden verwerkt in de 'spelregels' die op prestatie-meten van toepassing zijn.

ARBEIDS- MARKT

WERKGEVEN MOET WEER LEUK WORDEN!

Is het nog reëel om vast personeel aan te nemen onder het huidige, arbeidsrechtelijke regime? Veel ondernemers willen wel, maar vinden de risico's te groot. Ontslagvergoedingen en loondoorbetaling bij ziekte liggen op de loer. Daarnaast is de concurrentiepositie vaak slechter ten opzichte van partijen zonder eigen personeel. Tegelijkertijd is het inschakelen van zzp'ers aan steeds meer regels gebonden. In 2017 komt een nieuw kabinet. We gaan vol aan de bak om knellende regelgeving van tafel te krijgen.

Modelovereenkomst zzp'ers

Duidelijkheid over het op goede wijze inschakelen van ZZP'ers door het introduceren van één duidelijke en breed gedragen, paritaire modelovereenkomst. We begeleiden onze leden bij de introductie van de modelovereenkomsten.

Verplichtingen werkgevers

Knellende regelgeving aanpassen of ongedaan maken, zoals loondoorbetalingsplicht bij ziekte en ontslagvergoedingen bij ontslag via UWV. We doen dit door een vasthoudende lobby in samenwerking met VNO-NCW/MKB NL. We werken zo aan verlichting van de zorg die werkgevers hebben over de eindeloze verplichtingen die werkgeverschap met zich brengt.

Bouwplaats-ID

Ontwikkeling van de Bouwplaats-ID, met als doel concurrentievervalsing tegen te gaan. We zetten ons in om de Bouwplaats ID betaalbaar betrouwbaar en uitvoerbaar te laten worden. Samen met leden doen we mee aan pilots om te toetsen of de Bouwplaats ID aan deze drie vereisten voldoet.

MEERJARENPLAN INSTROOM

Met het meerjarenprogramma Instroom dragen wij bij aan een beter imago van de bouw- en infrasector. We laten zien dat de bouw een leuke en mooie sector is om in te werken en dat deze heel divers is.

De sector biedt innovatie, vakmanschap en veel carrièremogelijkheden. Het doel is meer instroom van jongeren en meer zij-instroom.

ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN & VEILIGHEID

VEILIGHEID: HET MOET ÉN KAN BETER!

De bouwbranche behoort tot de drie onveiligste sectoren: dat moet veranderen! Er is voldoende regelgeving en er zijn meer dan voldoende tools voorhanden. Het gaat nu om het toepassen van deze regels en het gebruik van deze tools. Ofwel om het versterken van veiligheidsbewustzijn en -cultuur.

Taskforce Veiligheid

We vormen een Taskforce Veiligheid, die bestaat uit vertegenwoordigers van alle geledingen van Bouwend Nederland. Met deze Taskforce zetten we ervaringen, ideeën en best practices uit de ledenkring om in acties die Bouwend Nederland op veiligheidsgebied uitvoert.

Veiligheidsplan

We stellen een Bouwend Nederland breed Veiligheidsplan op. Met het Veiligheidsplan moet veiligheid een volwaardige plek krijgen binnen alle facetten van onze sector, zoals onderwijs en opleiden, de verhouding opdrachtgever-opdrachtnemer en dergelijke.

'Veilige Vrijdag'

We organiseren een breed gedragen, jaarlijks terugkerende 'Dag van de Veiligheid' Samen met UNETO-VNI en andere ketenpartners (opdrachtgevers én opdrachtnemers) houden we deze dag op 17 maart 2017 voor het eerst. Bewustwording van veiligheidsrisico's staat hierbij centraal.

App tegen onveiligheid

We lanceren een app – samen met Bewuste Bouwers – om onveilige situaties op en rond de bouwplaats te melden. De app is straks voor alle leden beschikbaar. Iedereen kan zo onveilige situaties melden. Dat is laagdrempelig, waardoor er meer signalen komen. En dus meer verbeteringen!

ARBEIDSVOORWAARDEN & -VERHOUDINGEN

OP WEG NAAR AANTREKKELIJKE ËN CONCURRERENDE ARBEIDSVOORWAARDEN*

De arbeidsvoorwaarden in de sector moeten in 2017 beter in balans komen. Aan de ene kant moet de cao aantrekkelijk genoeg zijn om medewerkers de sector in te krijgen en te houden. Aan de andere kant moeten de kosten van werknemers in de sector in redelijke verhouding staan tot de kosten van werknemers in aanpalende sectoren ãn tot de kosten van flex-arbeid en zzp'ers. Op pensioengebied komt er een SER-rapport dat de toekomstbestendigheid onder de loep neemt.

Concurrentie-
positie

Aantrekkings-
kracht

Het gaat hier vooral om de Cao Bouw & Infra.

Voor de CAO Railinfrastructuur en CAO Vlakglas, zie de vakgroepplannen: bouwennederland.nl/nieuws/1907449/vakgroepplannen-2017

Cao informeren en adviseren

We blijven leden ãn (via de leden) werknemers duidelijk informeren waarom het voordelig en goed is om in de sector, onder de cao, te werken. We houden workshops waarmee leden maximaal effect uit cao kunnen halen. Ook organiseren we bijeenkomsten en adviseren we over cao's en wetgeving. Daardoor blijven de leden goed op de hoogte.

Vernieuwing cao's

We blijven werken aan nieuwe, moderne cao's door te onderhandelen over vernieuwing. Dit moet heldere en voor iedereen goed leesbare cao-teksten opleveren. Bouwend Nederland blijft constructief overleg met bonden voeren.

O&O-fonds

Afbouw van het O&O-fonds en daarmee verlichting van de druk op de loonkosten. Bouwend Nederland gebruikt haar positie in de sectororganisaties om de begroting van het O&O-fonds in balans te krijgen en te houden.

FUWA

Ontwikkeling van een nieuw functiehuis en loongebouw (FUWA), dat budgetneutraal wordt ingevoerd. Met het nieuwe FUWA-systeem wordt de verhouding verbeterd tussen wat werknemers presteren en wat ze verdienen. Daartoe worden verschillende scenario's uitgewerkt, zodat het duidelijk is welke consequenties de invoering van een nieuw functiehuis en loongebouw hebben. Vervolgens zullen cao-partijen onderhandelen over de invoering van het functiehuis en het loongebouw. Als partijen tot overeenstemming komen, zal Bouwend Nederland de leden ondersteunen bij de invoering.

DUURZAAMHEID

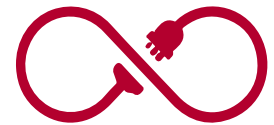
VAN AMBITIEUZE DOELEN NAAR CONCRETE REALISATIE!

Waar gaan we voor? Bouwend Nederland werkt voor de hele sector aan een gezonde, veilige en betaalbare woning-, utiliteits- en grond- weg- en waterbouw met geringe impact op het milieu. Natuurlijk zijn daarbij economische, sociale en ecologische investeringen en eisen in balans. Duurzaamheid is ook in de bouwsector een breed onderwerp waar politiek, overheden en marktpartijen steeds meer waarde aan hechten, maar het is ook een weerbaarstig onderwerp. Daarom zetten we in 2017 door om de enorme potentiële opgave om te zetten in daadwerkelijke opdrachten.

Verduurzamen bestaande woningen

Het realiseren van de Energieakkoord-doelen 2030 voor de bestaande woningvoorraad vergt een investering van 80 miljard euro. Bouwend Nederland wil die markt verder in beweging krijgen. Dat is een zaak van de lange adem. In 2017 maken we ons daar nog sterker voor, in sterke samenwerking. Met publieke (o.a. BZK, VNG) en private partners (o.a. collega-branche-organisaties) stimuleren we met name eigenaar-bewoners en woningcorporaties om te investeren in het verduurzamen van hun woningen. Zo ondersteunen we samen met partners gelijktijdig (samenwerkende) ondernemers bij verbetering van de dienstverlening op dit vlak aan die woning-eigenaren.

Energieneutraal

Vanaf 2021 moet alle nieuwbouw (bijna) energieneutraal zijn. Bouwbedrijven, projectontwikkelaars en woningbouwcorporaties werken samen in het Platform ZEN (zeer energiezuinige nieuwbouw) aan energetische innovaties. Ook delen zij de verkregen kennis. Zeer energiezuinige woningen zijn met bestaande technologie mogelijk. Innovaties zijn vooral nodig om die technologie efficiënt en marktconform toe te passen.

Milieubelasting

Per 2018 of 2019 wordt een wettelijke grenswaarde gesteld aan de milieubelasting van de materialen van een gebouw: de 'milieu prestatiegrenswaarde gebouwen' (MPG). Ter ondersteuning van de bouwsector wordt in 2017, met steun van het ministerie van BZK, het Kennisprogramma MPG opgezet. Bouwbedrijven en projectontwikkelaars gaan binnen dit programma hun eigen bouwprojecten op MPG analyseren en optimaliseren.

Nederland

Sterker

Mooier

Duurzamer

▪ Vanaf 2021 alle nieuwbouw bijna energieneutraal

Marktvisie leidt tot beter samenwerken

Duidelijkheid over modelovereenkomst ZZP-er

▪ Aantrekkelijke cao

▪ 17 maart 2017: Dag Veiligheid

KETEN- SAMENWERKING

OP NAAR EEN EFFICIËNTERE EN SLIMMERE BOUWSECTOR!

Wat kan Bouwend Nederland doen om te komen tot een klantgerichte, winstgevende, efficiënte, en duurzame bouwketen? Op dit moment professionaliseert de samenwerking, maar deze is tot nu toe voornamelijk projectgebonden. Hier is nog veel winst te behalen. Daarvoor moeten bouwbedrijven projectonafhankelijk samenwerken met hun ketenpartners. Dit leidt tot een gezondere marge, bouwlogistiek en informatie-uitwisseling.

Slimme logistiek

Slimme logistieke oplossingen helpen bouwbedrijven om goedkoper, sneller, duurzamer en veiliger te bouwen. Er is op dit terrein al veel beschikbaar. In 2017 zetten we in op bredere toepassing van die slimme logistieke oplossingen in de uitvoeringspraktijk en opname in onderwijsprogramma's.

BIM is slim

Onder de titel 'bouw informatie modellering' (BIM) wordt het gebruik van slimme ict-toepassingen op allerlei terreinen in de sector gestimuleerd. Zowel in de ontwerp-, de uitvoering- en de exploitatiefase van projecten, als in de bedrijfsvoering (maar ook bij het bevorderen van de instroom). In 2017 richten we ons op het bevorderen van de toepassing van BIM. Extra aandacht gaat hierbij uit naar de aansluiting van het MKB en opdrachtgevers.

Toepassen ketensamenwerking

We ondersteunen bedrijven die de principes van ketensamenwerking willen toepassen. Of het nou gaat om goederen, geld of informatie (of een combinatie hiervan), door gesprek en advies of door praktische ondersteuning in een project. Dat deden we bijvoorbeeld bij de innovatieve uitvraag bij corporatie Wonen Wateringen en de sessies voor de totstandkoming van een keten van kleinere bouwers om zo aan te kunnen bieden aan de NAM (aardbevingsgebied).

Supply chain finance

In 2015/16 is onderzoek gedaan naar de huidige vormgeving van de financiële keten in de gehele bouwkolom. De onderzoeksresultaten vormen de basis voor een brancheontwikkelingsprogramma dat in 2017 wordt uitgevoerd. Het onderzoek toont aan dat door actieve sturing van de keten veel winst te behalen is. Het programma begint met acties gericht op bewustwording bij onze leden en daarna meer naar actieve sturing van de financiële keten.

MEERJARENPROGRAMMA INFORMATISERING

In 2016 zijn Bouwend Nederland, Uneto-VNI en Koninklijke Hibin een project gestart voor het opzetten van een bouw- en installatiedatapool. Lopende dat project is de invalshoek daarvan verbreed. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijke visie op digitalisering en informatisering van de gehele bouwketen. Aansluitend hierop is een voorstel gedaan voor het opzetten van een digitaal stelsel voor de gehele bouwketen. Hiermee kan de sector de samenhang van de steeds verder toenemende digitalisering en informatisering beter borgen. Dat is van belang om de meerwaarde van lopende informatiseringsontwikkelingen te vergroten en de onderlinge samenhang (inclusief toekomstige initiatieven) op dat vlak te versterken. De eerste aanzet voor uitwerking van het digitaal stelsel eind 2016 krijgt in 2017 onderstaand vervolg.

- Verbreden binnen de sector van het draagvlak voor de ontwikkelde visie en het opzetten van een ketenbreed digitaal stelsel.
- Vormgeven van de organisatiestructuur die daarvoor nodig is en het uitwerken van een 'programma van eisen' voor het toekomstig digitaal stelsel.
- Aandragen vanuit de huidige uitvoeringspraktijk van voorbeelden van efficiëntieverbetering die in de nabije toekomst vanuit een digitaal stelsel gerealiseerd kunnen worden.

MARKT

INVESTEREN IN KWALITEIT VAN WOON- EN LEEFOMGEVING!

Wat is er nodig aan investeringen in de infra-, woning- en utiliteitsmarkt? Dat hebben we in 2016 in kaart gebracht. Het gaat telkens om oplossingen voor grote maatschappelijke problemen. Nederland is niet af, geldt ook in 2017. We leggen daarom ook komend jaar de nadruk op de oplossingen die onze onmisbare sector biedt.

Infrasector

Zo spelen in de infra-ontwikkelingen als groeiende, maar ook veranderende mobiliteit, digitalisering (smart mobility), klimaatverandering en toenemende internationalisering. Voor de infrasector zetten we ons richting politiek in 2017 stevig in voor een stabiele visie en budgetten voor de (middel) lange termijn. Ook moeten bankgaranties afgeschaft dan wel beperkt worden, terwijl ook het betalingsgedrag verbeterd moet worden. Daarbij werken we nadrukkelijk op basis van de marktvisie, pre-concurrentiële en co-creatieve samenwerking.

Investeringen

Investeringen komen soms maar moeizaam los, terwijl het geld er wel is. Daarom zetten we ons in 2017 sterk in om de juiste voorwaarden te realiseren die nodig zijn voor verbetering en versnelling. In alle marktsegmenten werken we daarom aan de ontwikkeling van (alternatieve) bekostigings- en financieringsmodellen.

Woningsector

Wat betreft de woningbouw staan de aantallen en de nieuwe bouwvergunningen al een tijd onder druk. Nieuwbouw van woningen trekt stevig aan, maar op heel veel plekken nog niet. Renovatie krijgt een grotere rol, in de orderportefeuilles. In 2017 zetten we ons vooral in voor 'ruimte om te bouwen'. We dringen bij provincies en vooral gemeenten aan op een groter planaanbod, dat sneller ontwikkeld moet worden.

Utiliteitsmarkt

In de utiliteitsbouw zien we steeds meer renovatie en transformatie. Dat gaat ten koste van nieuwbouw, vooral in het commercieel vastgoed. Het totale bouwvolume in de utiliteitsbouw stijgt wel ten opzichte van de crisisjaren.

In deze deelmarkt zetten we in op meer duurzame renovatie van scholen en zorgvastgoed, plus betere randvoorwaarden voor transformatie, herontwikkeling en sloop.

ONDERNEMERSCHAP & INNOVATIE

UITDAGINGEN VOOR ONDERNEMERSCHAP IN DE BOUW!

Nederland heeft belang bij sterke, economisch gezonde bouwbedrijven, die klantgericht, integer en duurzaam inspelen op de veranderende eisen van hun klanten en van de omgeving. Ondernemen is positie kiezen. Ondernemerschap betekent initiatief nemen en marktkansen najagen. Kansen zien, kansen benutten en creëren van waarde. Het maken van strategische keuzes is een proces dat daarmee verbonden is. Ook in 2017 ondersteunt Bouwend Nederland leden hierbij.

Wet Private Kwaliteitsborging

Via de verenigingswebsite, nieuwsbrieven en regionale bijeenkomsten houden we onze leden op de hoogte van ontwikkelingen rond de nieuwe wet Private Kwaliteitsborging en de ervaringen met pilotprojecten. We verzorgen trainingen en opleidingen door BNL Academy, waarbij een klankbordgroep van leden mede de opzet en inhoud vormgeeft.

Ondersteuning leden bij marketing

Via afdelingen van Bouwend Nederland kunnen leden deelnemen aan een korte marketingaudit. Bij BNL academy kunnen leden een training (Module Meer werk) volgen waarbij ze stapsgewijs een eigen lokaal marktwerkingsplan maken. Tevens biedt BNL academy EMVI trainingen aan. Ook worden er workshops aangeboden over 'digitale mond tot mond reclame' op internet en het benutten van reviewmarketing.

Bedrijfsoverdracht

Op de verenigingswebsite staat specifieke informatie over bedrijfsoverdracht. Leden kunnen ook gebruik maken van ondersteuning die enkele verenigingspartners op dit vlak bieden. Daarnaast worden er specifieke bijeenkomsten georganiseerd over bedrijfsopvolging in het familiebedrijf.

$$1 + 1 = 3$$

Gericht informeren

Komend jaar krijgen onze leden de beschikking over nog meer kennis, met name markt- en klantinformatie. We koppelen en vertalen openbare informatiebronnen slim, zodat $1 + 1 = 3$. Daarnaast starten we een project om de interesses van de leden beter in kaart te brengen. Hierdoor kunnen we later in het jaar informatie beter en gericht aanbieden.

www.bouwendnederland.nl/
bouwactueel

MEERJARENPROGRAMMA BOUWACTUEEL

BouwActueel is dé plek op de website van Bouwend Nederland waar informatie over de bouwsector te vinden is. De site bestaat uit een openbaar deel en een gesloten deel dat alleen toegankelijk is voor leden.

- In 2017 zullen de overzichtelijkheid en het gebruiksgemak van het openbare deel verder verbeterd worden.
- Het gesloten deel zal aangevuld worden met informatie over deelsectoren en uit diverse externe bronnen.
- Afdelingen en Vakgroepen kunnen daar elk een eigen 'maatwerkpagina' krijgen met specifiek door hen gewenste informatie.
- Inzichtelijk maken van concrete toepassingsmogelijkheden door leden van BouwActueel- informatie.
- Doorontwikkeling en stimuleren van het gebruik van BouwActueel-benchmark-informatie.

MEERJARENPROGRAMMA INNOVATIE

De bouwsector kent een toenemende technologische drive om producten en processen 'steeds smarter te maken'. Ook opdrachtgevers vragen erom en dragen daar zelf ook aan bij d.m.v. het mede opzetten van kennishubs als de Bouwcampus, Spark, Pioneering en Building. Ook diverse bouwbedrijven zijn daarbij betrokken. We kunnen als sector het verschil maken en zorgen dat we met vernieuwende en efficiënte oplossingen komen voor opgaven in de gebouwde omgeving, zoals de vraag naar nieuwbouw, verbetering en vervanging van bestaande bouw, infrastructuur en de grote verduurzamingsopgave. Afgelopen jaar zijn een meerjarenprogramma en -agenda voor innovatie in de bouwsector vastgesteld. In 2017 wordt gestart met de uitvoering.

- De eerste acties zijn het opzetten van een sterke innovatie-organisatiestructuur en het zichtbaar maken van vele reeds gerealiseerde innovaties en lopende innovatieprogramma's.
- Er worden college-tours met telkens een serie van masterclasses rond een thema georganiseerd. Het eerste thema waar dat voor gebeurd is 'smart cities'.
- En er worden masterclasses rond het thema 'klimaatbestendige stad; van beleid naar concrete opgaven' gehouden.

ONDERWIJS & OPLEIDING

EEN LEVEN LANG LEREN

Eigenlijk verdient iedereen een kans om in onze sector te komen (en te blijven) werken! Maar anno 2017 blijkt er weinig interesse in techniek bij de schoolgaande jeugd. De aansluiting tussen theorie en praktijk bij de beroepsopleidingen hapert. En het blijven opleiden tijdens het werkzame leven is nog lang geen vanzelfsprekendheid. In 2017 gaan we hierin verandering aanbrengen!

Kwaliteitsverbetering & onderwijsontwikkeling vmbo/mbo/hbo

Dankzij onze aanwezigheid in het Platform VMBO, de Federatie Techniek en SBB sturen we actief op een goede aansluiting vmbo/mbo en samen met de opleidingsbedrijven zorgen we ervoor dat de aansluiting tussen school en praktijk beter wordt.

Met VNO-NCW/MKB NL werken we aan de mogelijkheid om mbo- en hbo-opleidingen flexibeler te kunnen volgen, zodat deze voor een groter deel van de achterban bereikbaar worden.

Voor het hbo ontwikkelen we minor-trajecten op gebieden waar onze leden veel baat bij hebben, zoals BIM, Duurzaamheid en Veiligheid.

[bouwendnederland.nl/data/sitemanagement/media/builsociety%20DEF%20map\(1\).pdf](http://bouwendnederland.nl/data/sitemanagement/media/builsociety%20DEF%20map(1).pdf)

Themakaart Bouw voor collegetour en verbinding met wo

De resultaten van de Themakaart Bouw gaan we in 2017 gebruiken als basis voor innovatie en onderzoek in het hbo en wo. Met speciale Collegetours zetten we de bouw in de wetenschappelijke wereld op de kaart.

Duurzame inzetbaarheid

In 2017 rollen we een vierjaarlijkse DIA uit. Dat is een Duurzame Inzetbaarheids-Analyse, voor elke medewerker onder de cao. Dat gebeurt via Vollandis en Bouwopleiders. We maken leden via regionale cursussen bewust hoe ze hun deel kunnen oppakken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer voor duurzame inzetbaarheid. Via Bouwopleiders ontwikkelen we een kort loopbaantraject dat medewerkers snel en goed helpt bij de vraag waar hun ontwikkelingsmogelijkheden en -kansen liggen.

Bouwopleiders / BOB-KOB

Opleidingsinstituten KOB en BOB fuseren tot één organisatie. Wel blijven ze als aparte merken opereren in de markt. Ook hebben zeven branche-opleidingsinstituten besloten de krachten te bundelen om een samenhangend, overzichtelijk en kwalitatief sterk trainings- en opleidingsaanbod te verzorgen, voor alle lagen van de bedrijfskolom: Bouwopleiders.nl

bouwopleiders.nl

MEERJARENPLAN

Met het meerjarenplan opleiding en ontwikkeling willen we de aansluiting tussen beroepsonderwijs en onze sector verbeteren. Daarnaast willen we dat het voor medewerkers die al in onze sector werken vanzelfsprekend wordt om je blijvend te ontwikkelen. We willen dit doen door te investeren in een aantal inhoudelijke projecten in het beroepsonderwijs en door de Bouwopleiders nog beter in de markt te zetten. Een voorbeeld hiervan is het ontwikkelen van de leergang College Tour Bouw, waarbij de innovatie aan de hand van de Themakaart Bouw verder wordt gebracht in de sector.

VERENIGINGSZAKEN & LEDENSERVICE

DIENSTVERLENING AAN DE LEDEN

Bouwend Nederland biedt de leden een uitgebreid pakket aan dienstverlenende activiteiten aan, zowel in de vorm van eerste- als tweedelijnsdienstverlening en ledenvoordelen. Met het programma 'Bouwend Nederland biedt méér' breidt de vereniging de dienstverlening aan de leden verder uit en maakt deze tegelijkertijd efficiënter. Regio's, afdelingen en vakgroepen verzorgen specifieke en/of regionale belangenbehartiging en brancheontwikkeling.

BNL Advies

Helpdesk cao/Arbeidsrecht

Het team specialisten van Bouwend Nederland Advies biedt de leden van Bouwend Nederland concrete ondersteuning bij hun bedrijfsvoering. Elke werkdag kunnen individuele leden contact opnemen voor een deskundig, praktisch en kosteloos advies over uiteenlopende kwesties en onderwerpen. Het toepassen van de cao, een toelichting op het verlaagde btw-tarief, de weerverletregeling, het aanbestedingsrecht of de regels op het gebied van ketenaansprakelijkheid. In 2017 wordt er meer praktische informatie ontsloten via de website.

bouwendnederland.nl/advies

12.000

vragen per jaar
afhandelen

specials

Verzorgen van een
Loonspecial en
Fiscale Special

Bouwend Nederland Academy

Bouwend Nederland Academy organiseert betaalbare cursussen voor leden van Bouwend Nederland en is een integraal onderdeel van Bouwopleiders. Voor 2017 zal de Academy 25 verschillende, op maat gemaakte cursussen, aanbieden. Hierbij zal zij ook inspelen op actuele thema's als duurzaam bouwen, veiligheid en BIM.

bouwendnederland.nl/academy

(Betaalde) dienstverlening Bouw- en Aanbestedingsrecht

Soms is een duidelijk antwoord alleen niet voldoende en is het nodig om namens uw bedrijf (juridische) correspondentie te voeren. Of u overweegt een arbitrage aan te spannen tegen een klant die weigert te betalen. In dergelijke situaties kunt u een beroep doen op de ervaren juristen van Bouwend Nederland Advies. Zij behandelen ruim 3.000 vragen per jaar. Hiervan zijn 125 betaalde bouwrecht-dossiers. Ook bieden zij betaald advies op locatie.

Ledenvoordelen

Door gebruik te maken van de ledenvoordelen profiteren leden optimaal van hun lidmaatschap. Naast financieel voordeel is er ook vaak sprake van betere (bouw specifieke) voorwaarden en condities. In 2017 worden de leden nog actiever gewezen op het te behalen voordeel en wordt het aanbod aan ledenvoordelen uitgebreid, met bijvoorbeeld korting op Bouwmaterialen, AUTOCAD en bedrijfswageninrichting.

Ontwikkelingen Afdelingen

De afdelingen treden op lokaal niveau op als gesprekspartner naar gemeentelijke instanties en behartigen op lokaal niveau de belangen. De afdelingen onderhouden daarnaast ook de contacten met de samenwerkingsverbanden en andere opleidingsinstituten.

De afgelopen jaren heeft er een opschaling van de afdelingen plaatsgevonden. Zo is het aantal afdelingen gedaald van 66 bij de start van Bouwend Nederland naar 34 eind 2016. Voordeel van deze opschaling is het vergroten van de slagkracht van de afdeling. Door de nieuwe omvang is het beter mogelijk inhoudelijke programma's aan te bieden, terwijl de sociëteitsfunctie (elkaar ontmoeten) is blijven bestaan.

66
32

34

afdelingen

Aanbestedingsinstituut

Hoe kunnen we (juridische) problemen bij aanbestedingen verminderen? Constructief overleg helpt, maar het begint bij goed overzicht. Het Aanbestedingsinstituut is een onafhankelijk instituut dat de kwaliteit van aanbestedingen van werken bewaakt. Het doel is door constructief overleg het aantal (juridische) problemen bij aanbestedingen te verminderen. Het Aanbestedingsinstituut controleert alle aankondigingen van aanbestedingen in de Bouw & Infra. Dit levert twee resultaten:

Aanbestedingsacties

Bij constatering van ernstige fouten in een aankondiging, wordt een aanbestedingsactie gestart. Dit is een bericht aan een aanbestedende dienst waarin wordt aangegeven wat er niet klopt, inclusief een advies hoe de fout opgelost kan worden.

Statistische informatie

Bij de controle van de aankondigingen wordt tevens een groot aantal kenmerken vastgelegd. Wat is het gunningcriterium? Zijn varianten toegestaan? Hoe lang is de gestanddoeningstermijn? Deze informatie wordt gebruikt voor beleidsvorming en evaluatie.

1.200

analyses per jaar
van openbare
aanbestedingen
met

150

concrete acties
als gevolg

Regio's

Bouwend Nederland kent vijf regio's:

- Regio Noord
- Regio Oost
- Regio Zuid
- Regio Randstad-Zuid
- Regio Randstad-Noord.

Vanuit de vijf regiokantoren houdt Bouwend Nederland zich bezig met regionale belangenbehartiging. Zij zijn onder meer gesprekspartner bij de provincies en gemeenten over bijvoorbeeld marktontwikkelingen, aanbestedingsbeleid en duurzaamheid. Daarnaast onderhouden zij contacten met onderwijsinstellingen en geven zij voorlichting over de cao. Wilt u weten welke activiteiten uw regio in 2017 gaat uitvoeren? Lees dan het activiteitenplan op bouwendnederland.nl.

bouwendnederland.nl/nieuws/1810294/regioplannen-2017

Vakgroepen

Bouwend Nederland heeft speciale vakgroepen waarvan leden van Bouwend Nederland lid kunnen worden.

Dit zijn de vakgroepen:

- Bitumineuze Werken
- Civiele Betonbouw
- Marktgroep Deltabouwers
- Glas Branche Ondernemingen - GBO
- Vakgroep Grondwerk
- Ingenieursbureaus Bouwondernemingen
- Ondergrondse Netwerken en Grondwaterbeheer
- Ondernemers Bestratend Nederland
- Opleidingsbedrijven
- Railinfra
- Specialistische Wegenbouw
- Waterbouw

Vakgroepen zorgen voor contact op brancheniveau, uitwisseling van branchespecifieke kennis en behartigen de belangen van haar leden op branchespecifiek niveau.

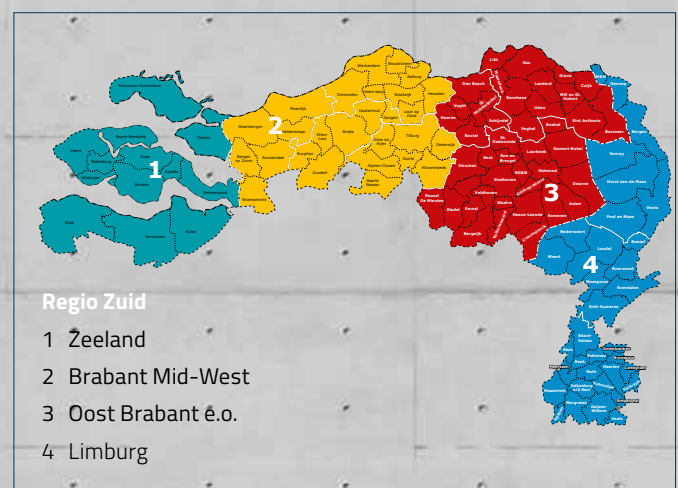
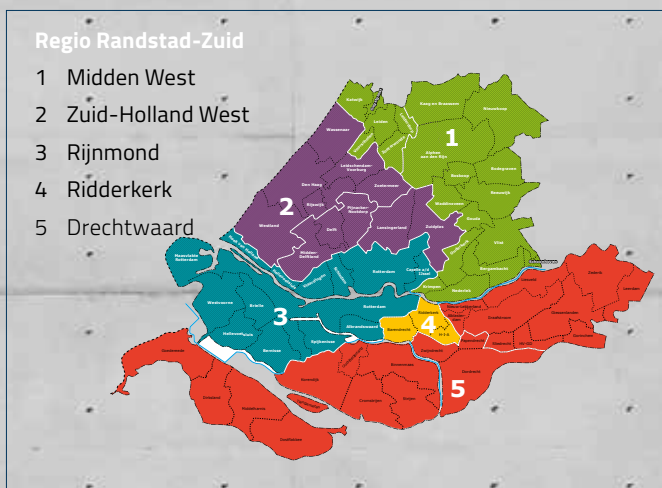
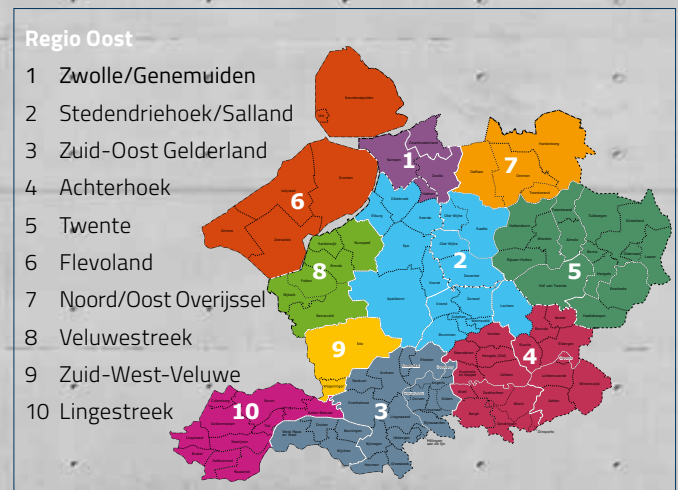
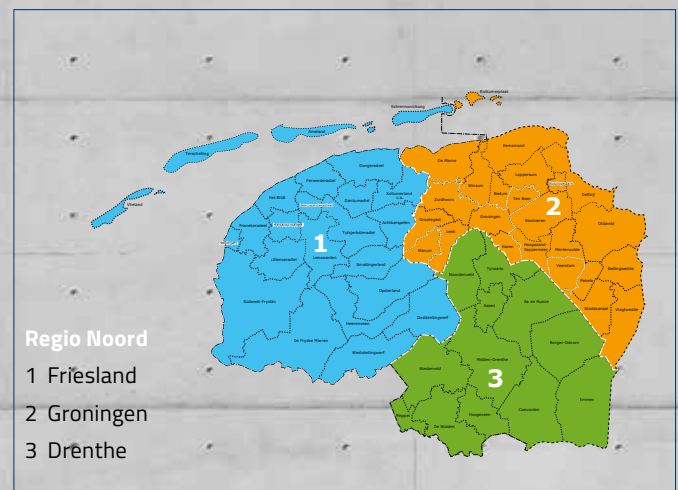
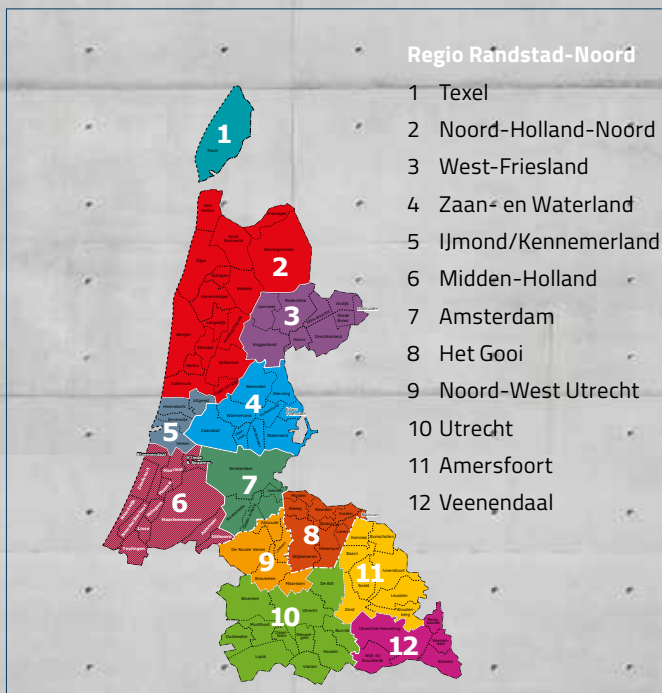
Wilt u weten welke activiteiten de vakgroepen in 2017 uitvoeren? Lees dan het activiteitenplan:

bouwendnederland.nl/nieuws/1907449/vakgroepplannen-2017

Bouwend Nederland

Regio's en Afdelingen

BNL biedt meer

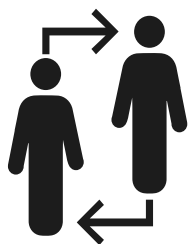
In 2015 is Bouwend Nederland gestart met het programma 'Bouwend Nederland biedt méér'. Doel van het programma is om de dienstverlening aan de leden uit te breiden en tegelijkertijd efficiënter te maken.

In 2016 zijn we begonnen met het aanbieden van brandstof als ledenvoordeel. In 2017 gaan we dat ook doen met het bieden van een ledenvoordeel op de inkoop van bouwmaterialen.

In 2017 breiden we het cursusaanbod van de nieuwe Bouwend Nederland Academy verder uit. Leden kunnen hier specifieke kennis opdoen op bijvoorbeeld het gebied van bouwrecht, HR, management of commerciële vaardigheden.

Allerlei aan de bouw verwante bedrijven kunnen netwerkpartner worden. De vereniging biedt hiermee een platform om de samenwerking tussen ketenpartners te versterken.

In 2016 hebben we de eerste netwerkpartners van Bouwend Nederland mogen verwelkomen. In 2017 verwachten we dat het aantal netwerkpartners zal groeien.

In 2017 gaan we ook de eerste overeenkomsten aan met strategische partners. Met strategische partners wil Bouwend Nederland samen onderzoek doen en kennis uitwisselen. Natuurlijk gaat het dan om kennis waar zowel de vereniging als bouwbedrijven en ook de strategische partner voordeel van hebben.

Tenslotte blijven we actief leden werven. In 2016 hebben we een kleine 200 nieuwe leden mogen verwelkomen.

Communicatie in 2017

De afdeling Communicatie van Bouwend Nederland zet zich dagelijks in om de leden te informeren over allerhande praktische zaken en over onze lobby-inspanningen. Daarnaast onderhoudt de afdeling intensieve contacten met media en stakeholders om de standpunten van onze vereniging geregeld voor het voetlicht te brengen en een positieve bijdrage te leveren aan het imago van de bouw- en infrasector. Dat doen we met een uitgebreid palet aan middelen, zoals een magazine, website, digitale nieuwsbrieven, persberichten, bijeenkomsten en evenementen, folders en diverse sociale media.

Deze doelen zijn alle vooral praktisch van aard. De achterliggende gedachte is om Bouwend Nederland blijvend te positioneren in de gedachten van leden, media en stakeholders. We willen de politiek wijzen op de rol van de bouw- en infrasector in de maatschappij en de economie. En we willen onze leden wijzen op marktkansen. We betrekken de leden in onze communicatie; niet alleen in dienstverlenende zin, maar ook met het streven om van leden ambassadeurs te maken.

Ledencommunicatie

In de ledencommunicatie benutten we alle communicatiekanalen die wij hebben: de digitale ledennieuwsbrief, de website en BouwendNL. We bieden de informatie zo persoonlijk mogelijk en op maat aan. Dit betekent dat leden op Mijn Bouwend Nederland en in de gepersonaliseerde digitale nieuwsbrief relevante informatie, tips en evenementen aantreffen die passen bij hun achtergrond en bedrijf.

In de praktijk betekent dit voor 2017:

- Verder personaliseren van de digitale informatievoorziening en dienstverlening (website, nieuwsbrieven, uitnodigingen e.d.).
- Doorontwikkeling van de online dienstverlening en digitale tools (update van rubriek Feiten en cijfers en van de rubriek Praktijkinformatie op de site, ontwikkeling vergadertool voor besturen).
- Na het succes van 2016, is er ook in 2017 een Bouwend Nederland Bestuurdersdag. Het thema van de Bestuurdersdag 2017 is toekomstgericht 'Samen groeien wij'.
- BouwendNL is begin 2016 vernieuwd. In het magazine behandelen we thema's die de ondernemers helpen bij hun bedrijfsvoering en bieden we productnieuws.
- In 2017 organiseren we voor de 12^e keer de Dag van de Bouw. Dit jaar organiseren we deze dag voor het eerst met collega-brancheorganisaties, zoals Uneto-VNI en AFNL.

Ondersteuning van belangenbehartiging en branche-imago

Voorop staat dat de leden zich herkennen in de belangenbehartiging, bijvoorbeeld op het gebied van het verduurzamen van de woningvoorraad. Dus koppelen we regelmatig de stand van zaken rond de lobby terug aan de leden. We laten stakeholders en het grote publiek zien dat de bouw alles in huis heeft om tegen aanvaardbare kosten op duurzame en energiezuinige wijze te bouwen. De voorzitter gaat met een duidelijke visie het land in en bezoekt diverse verenigingsonderdelen. De optredens worden geselecteerd op relevantie en de aanwezigheid van relevante stakeholders (o.a. media).

In de praktijk betekent dit voor 2017:

- Een proactief persbeleid.
- Eind 2016 en begin 2017 voeren we campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen. Voor én ná deze verkiezingen vragen we aandacht voor de bouw- en infrasector en vooral voor de rol van onze sectoren in de economie en de maatschappij. Deze campagne heeft enkele hoogtepunten, zoals de kennissessies die in deze periode plaatsvinden, twee Cobouw-Cafés en een debat dat deels op BNR Bouwmeesters uitgezonden wordt.
- In het verlengde daarvan houden we in september/oktober 2017 een eigen FAB City. Dit terrein vol met innovaties is het toneel voor bezoeken van diverse groepen, die hier ook met elkaar in contact en debat kunnen komen zoals leden van Bouwend Nederland, lokale bestuurders, Kamerleden en zeker ook scholieren, in het kader van de instroomcampagne. Daarnaast organiseren we voor professionals in en rond de sector kennissessies.
- We versterken de presentatie van 'standpunten van Bouwend Nederland' via twee aantrekkelijk vormgegeven, inhoudelijk sterke online dossiers (woningmarkt en infra liggen voor de hand) met daarin standpunten, sterk beeldmateriaal (foto's, infographics en video), storytelling door leden, consumenten en stakeholders.

Colofon

Uitgave
Bouwend Nederland

Redactie
Bouwend Nederland

Vormgeving
Havana Orange (René Hofman)

- Mobiliteitsgroei: structurele toevoeging van 150 miljoen euro per jaar aan Infrastructuurfonds.
- Regionaal fonds 'Vervanging & renovatie bruggen' van 100 miljoen voor onderhoud, renovatie en vervanging van kunstwerken.

Mooier

Duurzamer

57

WZ-HJ-67

VINDKRO.com

bouwendnederland.nl/organisatie/jaarplan-en-jaarverslag

